

Їхні подвиги відзначено орденами. Посмертно...

Ми продовжуємо розповідати про працівників міліції та воїнів Національної гвардії України, що поклали життя під час антитерористичної операції на теренах Донбасу й посмертно відзначені державними нагородами.

Указом Президента України від 14 листопада 2014 р. резервістів батальйону оперативного призначення імені Героя України генерал-майора С. Кульчицького військової частини Північного оперативно-територіального об'єднання Національної гвардії України стрілець-навідник молодший сержант резерву Микола Матвієнко, снайпер старший солдат резерву Олексій Курмашев, стрілець солдат резерву Олег Дога нагороджені орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Микола Матвієнко

Олексій Курмашев

Олег Дога

28 серпня 2014 року, за добу до кривавого фінального акту трагедії «Львівського котла», на іншій ділянці фронту збройного протистояння на Донбасі – у районі Дебальцевого, також точилися бої, спричинені активізацією дій незаконних збройних формувань бойовиків-сепаратистів. Їх підтримували підрозділи російських регулярних військ (які, за канонами «гібридної війни», прикидалися «зеленими чоловічками» без знаків розрізнення). Тож військовослужбовців одного з батальйонів територіальної оборони Збройних сил України та гвардійців-резервістів батальйону імені Кульчицького, які разом несли службу на блокпосту біля селища Чорнухиного Луганської області, поблизу адміністративного кордону з Донецькою, не здивували залпи стрільбини за якихось кілька кілометрів та отримана невдовзі інформація про те, що десь неподалік потрапила у ворожу засідку колона одного з підрозділів Високомобільних десантних військ. Вцілілі десантники з кількох підбитих машин, які опинилися в оточенні, просили негайної допомоги...

Але через неточно вказані дані про місцезнаходження сталося так, колона промчала повз поворот, за яким перебували оточені (які загинули або опинилися у полоні терористів), а ще за деякий час група наштотувалася на укріпленій ворожий блокпост.

Під вогнем обом БТРах вдалося розвернутися, щоб вийти з бою, але вочевидь, діями «ополченців» керували досвідчені ватажки – аж ніяк не «шахтарі й трактористи»: на зворотному шляху, поблизу селища Комісарівка колона перехопила вміло влаштована засідка, яка зустріла бронетранспортери шквальним зосередженням вогнем...

Один із перших пострілів, із протитанкового гранатомета – одразу ж смертельно вразив БТР-70, що рухався другим. Під градом осколків і куль воїни зстрібували з палючої «броні», а слідом на землю падали знівечені тіла тих, кому не поталанило вже в перші секунди бою – Микола Матвієнко, Олега Дога, Андрія Тищенка... Проте «ополченці» дістали гідну відсіч – попри очевидну перевагу ворога в раптовості та вогневій потужності, попри біль від ран та контузій (їх на підбитому БТР не уникнув ніхто) жоден з українських бійців не злякався, не кинув зброї. Запеклий бій, під час якого терористи підбиралися настільки близько, що їх відганяли ручними гранатами, тривав близько півгодини, коли, майже вичерпавши боеприпаси, воїни ЗСУ та Нацгвардії почали відступати, скориставшись «димовою завісою» від палаючої на

полі стерні. Частина поранених вивезли на першій, уцілій «броні», інших довелося виносити на руках кілька кілометрів – на щастя, на допомогу підгледим, «осідлавши» армійську бойову машину піхоти, підоспів ветеран «афганець», начальник штабу батальйону підполковник резерву Роман Мамайсур...

Наступного дня «ополченці» погодилися передати однополчанам тіла полеглих – перед тим знявши й виклавши на «Ют'юбі» черговий жахливий відеоролик, на якому терористи в характерній для них блюзнірській манері хизувалися «перемогою», позуючи на тлі обгорілого БТРа (у якого від страшного жару навіть розплавилася алюмінієві деталі двигуна) та розтерзаних, обуглених тіл... Про власні втрати ці «герої» «ДНР», звісно ж, «на камеру» не говорили, проте гвардійці, які під час короткого перемир'я забирали своїх загиблих, у розмовах ворогів почули: вони втратили лише вбитими понад два десятки бойовиків.

На жаль, серед понад 20 «кульчицьких», які дістали поранення 28 серпня, не вижили ще двоє героїв – того ж дня, незважаючи на зусилля медиків, помер Олексій Курмашев, який під час бою врятував свого тяжкопораненого земляка Віктора Савчука, витягнувши його з-під вогню й перев'язавши, але сам – не вберігся від кулі снайпера... А 3 вересня в харківському військовому госпіталі, не приходячи до тями, від наслідків мінових травм та множинних осколкових поранень помер Федір Ухарський...

Деталі біографій героїв, по-

леглих під час їхнього другого відрядження на Донбас, свідчать про абсурдність тверджень кремлівської пропаганди, яка змальовує українську Нацгвардію як збіговисько маргінальних ультранаціоналістів, «карателів хунти». Із п'яти загиблих троє – сини кадрових військовослужбовців Радянської Армії, троє – народилися далеко від української землі, четверо – й самі мали досвід військової служби, троє – були люблячими батьками.

Олег Дога з коханою донечкою

Указом Президента України від 27 листопада 2014 р. резервістів батальйону оперативного призначення імені Героя України генерал-майора С. Кульчицького військової частини Північного оперативно-територіального об'єднання Національної гвардії України офіцер взводу інструкторів прапорщик резерву Федір Ухарський та стрілець солдат резерву Андрій Тищенко нагороджені орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Згадаймо кожного з цих п'ятьох: 38-річний молодший сержант резерву Микола Матвієнко, який народився і знайшов вічний спокій у селі Клавдієвому Бородянського району Київщини. Після строкової служби у Збройних силах пішов працювати до ОВС, обійнявши посаду помічника дільничного інспектора міліції, і хоча кар'єра правоохоронця в нього «не склалася» через конфлікт із керівництвом, Микола Миколайович зберіг добрі стосунки з колишніми колегами, яким він запам'ятався як принципова й порядна людина. Працював в одній з охоронних фірм, після Революції Гідності записався до першого добровольчого підрозділу НГУ, де, опанувавши автоматичний станковий гранатомет АГС-17, став одним із найкращих стрільців із цієї грізної зброї,

здатним вражати ціль «на око», першою ж короткою чергою. Завдяки цьому особливому «таланту», боєць із позивним «Дядя Коля» відзначився, мужньо відбиваючи атаки сепаратистів на блокпости під Слов'янськом та Дебальцевим, одного разу він розгромив цілий ворожий підрозділ, знищивши колону з кількох автомобілів. Побратими пригадують, що Микола Миколайович мав чи не найкращі в підрозділі шолом, бронезилет та інше спорядження, яке для нього придбали земляки – все це після його загибелі «розмародерили» «ополченці», а заодно познущалися, зірвавши з мертвого гвардійця одяг... «Він був патріот, скромна людина, яка неухильно прагнула справедливості», – говорили про нього люди під час поховання на батьківщині, де в нього залишилися старенькі батьки та наречена, з якою вони планували одружитися після його повернення зі Сходу...

«Мі разом навчалися на Нових Петрівцях, запам'ятався його впевнений погляд, який немов би свідчив, що є ще козацька кров у наших жилах. Він розповідав, що вдома в нього залишилася маленька донечка, яку він дуже любив...» – розповів один із бойових побратимів про 33-річного солдата резерву Олега Догу. Він народився на Миколаївщині, звідки його родина згодом переїхала до села Гребля Переяслав-Хмельницького району Київщини. Олег В'ячеславович працював на приватній охоронній фірмі, брав участь у Революції Гідності, з Євромайдану пішов до Нацгвардії. Однополчани згадували про нього як про щирого, доброго людину, воїна, який ніколи не ховався за спину товаришів і завжди йшов у бій як востаннє. З-під Слов'янська він приїхав додому у відпустку, а потім, попри умовляння рідних, повернувся на фронт, з якого щодня телефонував доньці та переписувався з батьками СМС-повідомленнями. Останнє з них, отримане батьком,

Федір Ухарський

Андрій Тищенко

Олександром Васильовичем: «Ось закінчиться війна, підемо на риболовлю разом...».

Повідомлення про загибель 38-річного солдата резерву Андрія Тищенка 30 серпня опублікувало інформаційне агентство Республіки Бурятія «UlanMedia», наголосивши на тому, що Андрій Володимирович народився в місті Улан-Уде. Син офіцера, який згодом продовжив службу на Чернігівщині, у нинішньому 169-му навчальному центрі Сухопутних військ ЗСУ, Андрій теж деякий час після проходження строкової служби служив в «учебці» за контрактом, потому жив і працював у «селищі танкістів» Десні. Навесні 2014-го, залишивши вдома дружину та семирічного сина, він став до лав резервістів НГУ. Позивний «Грихий», який він отримав у батальйоні, відображав не так прізвище, як характер цього чоловіка – скромного й небалакучого, хорошого воїна та патріота України.

34-річний старший солдат резерву Олексій Курмашев мав російське коріння (він народився у Калінінграді) та родичів на Донбасі. Але 14 квітня 2014 р. Олексій стояв у лавах перших добровольців, яких урочисто проводжали до лав Національної гвардії жителі Умані – міста, де він виріс (вже за місяць резервісти, що утворили у складі батальйону «уманський» взвод, на тому ж місці звітували землякам про хід підготовки). «Він любив Україну... Був простим, звичайним хлопцем – але мав дух, отой внутрішній стрижень», – відгукнувся про нього в соцмережі один із товаришів, старший солдат резерву Юрій Лівиненко (який згодом поклав життя в районі АТО під час трагічного ДТП під Артемівськом 5 січня). У підрозділі Олексій мав позивний «Альпініст», бо він справді захоплювався підкоренням висоти і навіть на полігоні НГУ знаходив час для тренувань, підіймаючись на найвищі споруди смуги перешкод. Під час

першого відрядження на Схід Курмашев не раз брав участь у боях, відстоюючи гору Карачун, під час другого – бився під Дебальцевим.

Інший побратим, старший солдат резерву Володимир Бойчук, написав: «Олексій був особливою людиною – чесною перед собою та іншими, невтомною у відстоюванні справедливості. Сумлінно ставився до будь-якого завдання, щоб ні в якому разі не підвести друзів. Він ніколи не дозволяв собі лінощів, з радістю ділився своїми знаннями... Шкода, що ми не пройшли разом до переможного кінця, шкода, що не буде спільного відпочинку у визволеному Криму, про який ми мріяли. Шкода, що немає друга, якого можна ставити як взірець, просто шкода...».

15 грудня в Уманському навчально-виховному комплексі «Загальноосвітня школа I–III ступенів № 7-колегіум» відкрили меморіальну дошку на честь випускника цього закладу Олексія Кур-

машева. Крім того, у шкільному музеї створено присвячену йому експозицію.

Життя прапорщика резерву Федора Ухарського обірвалося за два тижні до його 38-річчя. Син військовослужбовця, що народився в туркменському місті Марі, він пішов стопами батька – деякий час проходив службу за контрактом у Збройних силах України. Згодом одружився, жив із родиною в селі Тетіївці Богуславського району Київщини. Після подій Євромайдану, у яких він брав активну участь, Федір Валерійович вирішив стати до лав Національної гвардії. Обійнявши в батальйоні офіцерську посаду, він докладав чимало зусиль для підготовки та виховання підлеглих, здобувши серед резервістів повагу й шанобливе ймення «Дядя Федя». У бою прикрив собою командира підрозділу, прийнявши на себе більшість смертоносної хвилі осколків від вибуху гранати. Без татуса залишилися його діти, 10-річний син та 11-річна донька...

Підготував **Сергій КОВАЛЕНКО**, «З»